

Abstrakti Työväen historian ja perinteen seuran kesäseminaariin 2014 - *Työläisperhe ennen ja nyt*
Jaana Torninoja-Latola
Tohtoriopiskelija, Turun yliopisto, Suomen historian oppiaine
jaator@utu.fi

Työläisperhe Elvi Sinervon kaunokirjallisessa tuotannossa

Elvi Sinervo (1912–1986) oli suomalainen työläistaustainen kirjailija. Hän oli aktiivisesti ja poliittisesti sitoutuneena (ensin SDP:n, sodan jälkeen SKP:n jäsenenä) mukana suomalaisen vasemmistoälymystön toiminnassa 1930-luvulta 1960-luvun alkuun. Elvi Sinervon julkaistu tuotanto piti sisällään kirjallisuuden eri lajityyppejä runosta proosaan ja näytelmiin. Julkaisevana kirjailijana hän vaikenä 1950-luvun lopussa, mutta jatkoi kirjallista työtään kääntäjänä.

Elvi Sinervolle kirjallisuus oli ideologisesti latautunutta ja se liittyi hänen ajattelussaan erottamattomasti työväenliikkeen toiminnallisiin ja aatteellisiin päämääriin. Kirjallisuus oli hänen tärkein kanavansa yhteiskunnalliseen, poliittiseen ja ideologiseen keskusteluun osallistumisessa. Se oli myös tärkein paikka hänen poliittiselle toiminnalleen. Tuotantonsa välityksellä hän oli mukana luomassa kuvaa työväenliikkeestä, sen toimijoista, toimintatavoista ja päämääristä.

Elvi Sinervon kaunokirjalliselle tuotannolle oli ominaista vahva omaelämäkerrallisuus ja ankkuroituminen todellisen maailman tapahtumiin, jotka olivat joko itse nähtyjä, kuultuja ja/tai koettuja. Ajallisesti hänen tuotannossaan liikutaan pääosin sisällissodan jälkeisistä vuosista jatkosodan loppupuolelle. Historiallisesti tätä ajanjaksoa leimasi voimakas poliittisuus ja ideologinen taistelu vallasta ja tämä näkyy myös Sinervon tuotannossa.

Omaelämäkerrallisuuden myötä perhe on tärkeässä roolissa Sinervon tuotannossa ja sitä on hedelmällistä tarkastella myös tästä näkökulmasta. Sinervon kuvaama perhe on politisoitunut perhe, jossa käydään erilaisia ideologisia kamppailuja perheenjäsenten, jotka asettuvat toistensa vastavoimiksi ja ilmentävät erilaisia tapoja ajatella ja toimia, välillä. Näin Sinervo tuo poliittisen taistelun yhteiskunnan julkiselta tasolta kodin yksityisyyden piiriin ja joukkotasolta yksilötasolle.

Esitelmässäni tarkastelen Elvi Sinervon romaanissaan *Palavankylän seppä*, näytelmissään *Maailma on vasta nuori*, *Toukokuun viimeisenä iltana* ja *Suuri asia (Desantti)* sekä novellissaan *Vuorelle nousu* luomaa kuvaa perheestä paikkana, jossa erilaiset ideologiset näkemykset risteilevät ja luovat vaihtelevia tilanteita perheenjäsenten välille. Kysyn, onko perhe alisteinen aatteelle vai aate

perheelle ja miten tämä suhde näkyy perheenjäsenten valinnoissa, toisin sanoen mitä he priorisoivat ja miksi. Pohdin myös miten perheen sisäiset suhteet ja perheessä omaksutut toimintamallit ilmentävät pienoismittakaavassa koko yhteiskunnan läpäiseviä diskursseja liittyen perheen sisäisiin rooleihin ja perheen yhteiskunnalliseen merkitykseen.